

QUYẾT ĐỊNH

Phê duyệt Dự án chủ động dự phòng, phát hiện sớm, chẩn đoán, điều trị, quản lý bệnh ung thư, tim mạch, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính, hen phế quản và các bệnh không lây nhiễm khác, giai đoạn 2016-2020

BỘ TRƯỞNG BỘ Y TẾ

Căn cứ Nghị định số 63/2012/NĐ-CP ngày 31 tháng 8 năm 2012 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Y tế;

Căn cứ Quyết định số 376/QĐ-TTg ngày 20 tháng 3 năm 2015 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược quốc gia phòng, chống bệnh ung thư, tim mạch, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính, hen phế quản và các bệnh không lây nhiễm khác, giai đoạn 2015-2025;

Xét đề nghị của Cục trưởng Cục Y tế dự phòng,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt Dự án chủ động dự phòng, phát hiện sớm, chẩn đoán, điều trị, quản lý bệnh ung thư, tim mạch, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính, hen phế quản và các bệnh không lây nhiễm khác, giai đoạn 2016-2020 (sau đây gọi tắt là Dự án) với các nội dung sau:

I. QUAN ĐIỂM

1. Các bệnh ung thư, bệnh tim mạch, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính, hen phế quản và các bệnh không lây nhiễm khác (sau đây gọi chung là bệnh không lây nhiễm) ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khỏe cộng đồng và sự phát triển kinh tế, xã hội của đất nước do số người mắc bệnh nhiều, bệnh gây tàn tật và tử vong cao. Phòng, chống hiệu quả các bệnh này sẽ hạn chế số người mắc bệnh trong cộng đồng, ngăn chặn tàn tật, tử vong sớm và giảm quá tải tại các bệnh viện.

2. Phòng, chống bệnh không lây nhiễm là trách nhiệm của các cấp, các ngành và của mỗi người dân, trong đó các cấp chính quyền trực tiếp chỉ đạo, ngành Y tế là nòng cốt.

3. Chủ động dự phòng, giám sát, phát hiện bệnh sớm, điều trị, quản lý liên tục và lâu dài tại cơ sở chăm sóc sức khỏe ban đầu là một yếu tố quyết định hiệu quả trong phòng, chống bệnh không lây nhiễm.

4. Nguồn lực đầu tư cho hoạt động dự phòng, giám sát, phát hiện sớm, điều trị, quản lý bệnh không lây nhiễm được huy động từ nhiều nguồn, trong đó ngân sách Nhà nước tập trung vào kiểm soát yếu tố nguy cơ, dự phòng, giám sát, phát hiện bệnh sớm.

II. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Hạn chế sự gia tăng tỷ lệ người tiền bệnh, mắc bệnh, tàn tật và tử vong sớm tại cộng đồng do bệnh ung thư, tim mạch, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính, hen phế quản và một số bệnh không lây nhiễm khác góp phần thực hiện các mục tiêu của Chiến lược.

2. Mục tiêu cụ thể

a) Mục tiêu 1. Tăng tỷ lệ người dân được dự phòng, phát hiện sớm, điều trị, quản lý bệnh không lây nhiễm.

Chỉ tiêu:

- 70% học sinh phổ thông được khám, phát hiện thừa cân, béo phì và quản lý sức khỏe.

- Phối hợp để khám, phát hiện sớm thừa cân béo phì, tăng huyết áp, rối loạn đường máu và mỡ máu cho 70% người lao động tại các cơ quan, xí nghiệp thông qua khám sức khỏe cho người lao động.

- 50% số người bị tăng huyết áp được phát hiện; 30% số người phát hiện bệnh được quản lý, điều trị theo hướng dẫn chuyên môn.

- 50% số người bị bệnh đái tháo đường và 55% số người tiền đái tháo đường được phát hiện; 50% số người phát hiện bệnh và 60% người phát hiện bị tiền đái tháo đường được quản lý, điều trị theo hướng dẫn chuyên môn.

- 40% số người mắc bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính được phát hiện và điều trị trước khi có biến chứng; 50% số người phát hiện bệnh được điều trị theo hướng dẫn chuyên môn.

- 40% số người mắc bệnh hen phế quản được phát hiện và điều trị trước khi có biến chứng; 40% số người bệnh hen phế quản được điều trị kiểm soát hen, trong đó 20% đạt kiểm soát hoàn toàn.

- 20% số người mắc ung thư khoang miệng, vú, cổ tử cung, buồng trứng, đại trực tràng được phát hiện ở giai đoạn sớm.

a) Mục tiêu 2. Kiến toàn, nâng cao năng lực hệ thống y tế để dự phòng, giám sát, phát hiện, điều trị, quản lý bệnh không lây nhiễm.

Chỉ tiêu:

- 70% cán bộ y tế thực hiện công phòng, chống bệnh không lây nhiễm tuyến tỉnh, huyện và xã được đào tạo, tập huấn về dự phòng, giám sát, phát hiện sớm, chẩn đoán, điều trị, quản lý theo quy định.

- 80% Trung tâm Y tế dự phòng tỉnh, 80% Trung tâm Y tế huyện triển khai các hoạt động dự phòng, phát hiện sớm và quản lý bệnh không lây nhiễm theo quy định.

- 95% cơ sở khám bệnh, chữa bệnh về bệnh không lây nhiễm các tuyến bảo đảm cung cấp các dịch vụ chẩn đoán, quản lý điều trị bệnh không lây nhiễm theo quy định.

- 70% Trạm Y tế xã triển khai các hoạt động dự phòng, phát hiện sớm các nguy cơ mắc bệnh không lây nhiễm; 40% Trạm Y tế xã tham gia điều trị, quản lý tăng huyết áp, đái tháo đường và một số bệnh không lây nhiễm khác.

c) Mục tiêu 3. Xây dựng hệ thống quản lý thông tin, giám sát quốc gia về bệnh không lây nhiễm.

Chỉ tiêu:

- 90% cơ sở y tế các tuyến triển khai hoạt động báo cáo thường quy bệnh không lây nhiễm theo quy định.

- 50% Trạm Y tế xã triển khai báo cáo tử vong do bệnh không lây nhiễm theo ICD10.

- Cơ sở dữ liệu quốc gia để quản lý các thông tin về mắc bệnh và tử vong, yếu tố nguy cơ bệnh không lây nhiễm và sự đáp ứng của hệ thống y tế được thiết lập và cập nhật định kỳ.

III. PHẠM VI, ĐỐI TƯỢNG, THỜI GIAN THỰC HIỆN DỰ ÁN

1. Phạm vi: Thực hiện trên 63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

2. Đối tượng: Toàn bộ người dân

3. Thời gian thực hiện: trong 5 năm, từ 2016-2020.

IV. CÁC HOẠT ĐỘNG VÀ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU

1. Tăng cường dự phòng, phát hiện sớm, điều trị quản lý bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng

a) Tuyến xã

- Nhân viên y tế thôn, bản:

+ Cung cấp thông tin, cách phòng chống bệnh không lây nhiễm cho người dân; hướng dẫn người dân tự đánh giá nguy cơ, phát hiện sớm dấu hiệu của một số ung thư (cổ tử cung, vú, buồng trứng, phổi, gan, đại trực tràng), tăng huyết áp, tai biến mạch máu não, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính, hen phế quản.

+ Tham gia quản lý đối tượng, tư vấn, hướng dẫn người nguy cơ cao chủ động đến khám tại các cơ sở y tế; quản lý đối tượng, theo dõi, giám sát, tư vấn và hướng dẫn người bệnh tự chăm sóc và tuân thủ các chế độ điều trị tại nhà; tổ chức các hình thức hoạt động cộng đồng giữa những người mắc bệnh để trao đổi thông tin, hỗ trợ nhau trong quá trình tự chăm sóc, điều trị bệnh tại nhà.

+ Nhân viên y tế trường học thực hiện giáo dục thay đổi hành vi, lối sống, thường xuyên theo dõi tình trạng dinh dưỡng và phát triển, phát hiện thừa cân, béo phì và tư vấn, quản lý sức khỏe cho học sinh trong trường học.

- Trạm Y tế xã, y tế cơ quan, xí nghiệp:

+ Truyền thông về phòng chống bệnh không lây nhiễm; phòng chống yếu tố nguy cơ bệnh không lây nhiễm; phát hiện dấu hiệu sớm của bệnh; tư vấn, hỗ trợ cai nghiện thuốc lá, rượu bia; tiêm phòng vắc xin phòng viêm gan B, HPV và các vắc xin liên quan.

+ Sàng lọc cơ hội, phát hiện tình trạng tiền bệnh bằng đo huyết áp, xét nghiệm nhanh đường và mỡ máu, đo lưu lượng đỉnh xác định đối tượng nguy cơ bệnh phổi mạn tính; sàng lọc cơ hội phát hiện dấu hiệu sớm ung thư cổ tử cung (phương pháp VIA) và ung thư vú.

+ Tư vấn, điều trị dự phòng tình trạng tiền bệnh gồm thừa cân, béo phì, rối loạn mỡ máu, tiền đái tháo đường.

+ Thực hiện sơ cấp cứu ban đầu và tư vấn chuyển tuyến theo hướng dẫn đối với các bệnh nhồi máu cơ tim, tai biến mạch máu não, biến chứng tăng/hạ đường huyết, cơn hen cấp.

+ Chẩn đoán và điều trị, quản lý trường hợp nhẹ của tăng huyết áp; điều trị duy trì bệnh nhân tăng huyết áp, tai biến mạch máu não, đái tháo đường đơn thuần, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính sau khi đã được chẩn đoán và điều trị ổn định tại cơ sở khám, chữa bệnh tuyến trên; quản lý và theo dõi sau xử lý tiền ung thư.

+ Tư vấn chăm sóc giảm nhẹ và điều trị giảm nhẹ ở một số mức độ bệnh ung thư theo chỉ định; theo dõi, giám sát, tư vấn và hướng dẫn người bệnh tự chăm sóc và tuân thủ các chế độ điều trị và phục hồi chức năng tại nhà.

+ Triển khai hoạt động quản lý bệnh không lây nhiễm tại mô hình phòng khám bác sỹ gia đình.

b) Tuyến huyện:

- Tư vấn, dự phòng thừa cân, béo phì, rối loạn mỡ máu, tiền đái tháo đường; quản lý người có nguy cơ tim mạch; tư vấn dự phòng cho người có nguy cơ mắc bệnh ung thư; cai nghiện và tư vấn cai nghiện thuốc lá, giảm tác hại rượu bia; tiêm phòng vắc xin phòng viêm gan B, HPV và các vắc xin liên quan.

- Sàng lọc, khám phát hiện sớm, quản lý bệnh tăng huyết áp, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính và hen phế quản, sàng lọc ung thư cổ tử cung (sàng lọc VIA, HPV, PAP), sàng lọc ung thư vú, ung thư buồng trứng; phối hợp, lồng ghép khám phát hiện sớm và quản lý bệnh không lây nhiễm trong các hoạt động khám, quản lý sức khỏe tại các trường học, cơ quan, xí nghiệp. Thực hiện tư vấn chuyên sâu cho người bệnh.

- Cung cấp các dịch vụ chẩn đoán và điều trị theo phân tuyến đối với bệnh tim mạch, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính và hen phế quản; chẩn đoán xác định bệnh đái tháo đường, điều trị bệnh nhân đái tháo đường chưa có biến chứng nặng; chẩn đoán xác định nhồi máu cơ tim, tai biến mạch máu não, tăng huyết áp độ 1, độ 2; chẩn đoán, điều trị tổn thương tiền ung thư theo quy định, điều trị và chăm sóc giảm nhẹ; chẩn đoán điều trị, quản lý bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính và hen phế quản.

- Thực hiện sơ cấp cứu, chuyển tuyến và phản hồi chuyển tuyến.

c) Tuyến tỉnh:

- Tư vấn chuyên sâu về dinh dưỡng và hoạt động thể lực, dự phòng thừa cân, béo phì, rối loạn mỡ máu, tiền đái tháo đường; quản lý người có nguy cơ tim mạch; phát hiện, tư vấn dự phòng cho người có nguy cơ mắc bệnh ung thư; tư vấn, can thiệp cai nghiện thuốc lá (điều trị dùng thuốc), giảm tác hại rượu bia; tiêm phòng vắc xin phòng viêm gan B, HPV và các vắc xin liên quan.

- Đánh giá, phát hiện sớm nguy cơ và tư vấn dự phòng một số bệnh ung thư (cổ tử cung, buồng trứng, vú, phổi, gan, đại trực tràng); bệnh tăng huyết áp, tai biến mạch máu não, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính và hen phế quản cho người dân tại cộng đồng.

- Sàng lọc cơ hội, phát hiện sớm, tham gia tư vấn, quản lý bệnh tăng huyết áp, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính và hen phế quản; sàng lọc ung thư cổ tử cung (sàng lọc PAP, sàng lọc HPV), sàng lọc ung thư vú; phối hợp, lồng ghép khám phát hiện sớm, quản lý bệnh không lây nhiễm trong các hoạt động khám, quản lý sức khỏe, các dịch vụ y tế tại các trường học, cơ quan, xí nghiệp; thực hiện tư vấn chuyên sâu cho người bệnh; điều trị chuyên sâu về cai nghiện thuốc lá, cai nghiện rượu bia.

- Cung cấp các dịch vụ chẩn đoán, điều trị toàn diện và chuyên sâu theo phân tuyến kỹ thuật đối với các bệnh ung thư, tim mạch, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính và hen phế quản; điều trị chuyên sâu về cai nghiện thuốc lá, cai nghiện rượu bia.

d) Tuyến Trung ương:

- Các cơ sở y tế dự phòng triển khai hoạt động phòng, chống bệnh không lây nhiễm theo lĩnh vực được phân công; cung cấp các dịch vụ dự phòng bệnh không lây nhiễm; đào tạo tập huấn, điều tra, nghiên cứu và quản lý các thông tin về bệnh không lây nhiễm trong lĩnh vực phụ trách.

- Các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh cung cấp các dịch vụ chẩn đoán, điều trị chuyên sâu, kỹ thuật cao; nghiên cứu chuyên sâu đối với các bệnh ung thư, tim mạch, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính và hen phế quản.

2. Kiện toàn, nâng cao năng lực mạng lưới và hoàn thiện cơ chế chính sách

a) Kiện toàn tổ chức mạng lưới

- Tại tuyến Trung ương: thành lập phòng/bộ phận về phòng chống bệnh không lây nhiễm theo chức năng nhiệm vụ tại các Viện Vệ sinh dịch tễ/Pasteur, Viện Dinh dưỡng, Viện Y tế công cộng, Viện Sức khỏe nghề nghiệp và môi trường. Củng cố, phát triển mạng lưới hệ thống khám chữa bệnh theo quy hoạch.

- Tại tuyến tỉnh: thành lập Khoa Kiểm soát bệnh không lây nhiễm và Dinh dưỡng, Phòng khám tư vấn điều trị dự phòng hoặc Phòng khám đa khoa tại Trung tâm Y tế dự phòng tỉnh để cung cấp các dịch vụ khám phát hiện sớm, tư vấn, quản lý, điều trị dự phòng ngoại trú một số bệnh không lây nhiễm theo quy

định. Cũng cố bộ phận chuyên môn tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh để tăng cường chất lượng khám, chữa bệnh và phối hợp chỉ đạo, kiểm tra giám sát, hỗ trợ chuyên môn kỹ thuật cho tuyến y tế cơ sở và lĩnh vực y tế dự phòng.

- Tại tuyến huyện: thành lập khoa kiểm soát bệnh tật và HIV/AIDS tại Trung tâm Y tế huyện để thực hiện chức năng đầu mối phòng, chống bệnh không lây nhiễm trên địa bàn. Cũng cố các khoa, phòng chuyên môn tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh để tăng cường chất lượng khám, chữa bệnh và phối hợp chỉ đạo, kiểm tra giám sát, hỗ trợ chuyên môn kỹ thuật cho tuyến xã.

- Tại tuyến xã: Trạm Y tế xã có cán bộ chuyên trách hoạt động phòng, chống bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng; tích hợp nhiệm vụ phòng, chống bệnh không lây nhiễm vào nhiệm vụ thường quy của nhân viên y tế thôn, bản.

b) Nâng cao năng lực

- Xây dựng bộ tài liệu tập huấn, hướng dẫn chuyên môn về dự phòng, giám sát, phát hiện, quản lý điều trị bệnh không lây nhiễm cho tuyến tỉnh, huyện, xã, chú trọng tài liệu tập huấn, hướng dẫn cho trạm y tế xã và các phòng khám bác sỹ gia đình; tài liệu hướng dẫn tư vấn, kê đơn về dinh dưỡng và hoạt động thể lực cho người bệnh.

- Xây dựng bộ công cụ, tài liệu hướng dẫn người dân tự đánh giá, phát hiện các dấu hiệu sớm của một số bệnh không lây nhiễm; phần mềm tự đánh giá nguy cơ mắc bệnh; tài liệu hướng dẫn người bệnh và người chăm sóc tự quản lý bệnh tại gia đình; tài liệu, công cụ hỗ trợ cán bộ y tế tư vấn cho người bệnh, người nguy cơ cao; tài liệu tư vấn và cai nghiện thuốc lá...

- Đào tạo giảng viên tuyến tỉnh để tổ chức tập huấn về dự phòng, giám sát, phát hiện, quản lý điều trị bệnh không lây nhiễm cho tuyến tỉnh, huyện, xã, chú trọng tập huấn, hướng dẫn cho trạm y tế xã và các phòng khám bác sỹ gia đình; tập huấn về tư vấn, kê đơn dinh dưỡng và hoạt động thể lực cho người bệnh, tư vấn cai nghiện thuốc lá, rượu bia cho cán bộ y tế tuyến tỉnh, huyện, xã.

- Hỗ trợ trang thiết bị thiết yếu cho tuyến xã như máy xét nghiệm nhanh đường máu, mỡ máu và dụng cụ đo lưu lượng dinh để phục vụ cho phát hiện, chẩn đoán và quản lý người bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng.

c) Hoàn thiện cơ chế chính sách

- Xây dựng, hoàn thiện các quy định, cơ chế chính sách về tài chính, bảo hiểm y tế, khám bệnh, chữa bệnh để bảo đảm cho việc phát hiện và quản lý điều trị bệnh không lây nhiễm tại Trạm Y tế xã và tại cộng đồng

- Xây dựng Chuẩn quốc gia Trung tâm Y tế dự phòng và Chuẩn quốc gia Trung tâm Y tế huyện giai đoạn 2016-2020. Sửa đổi, hoàn thiện thông tư quy định về cấp chứng chỉ hành nghề khám, chữa bệnh cho y tế dự phòng.

- Xây dựng Thông tư quy định về dự phòng, phát hiện sớm và quản lý bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng. Bổ sung, hoàn thiện các hướng dẫn chuyên môn kỹ thuật thống nhất áp dụng cho các tuyến trên phạm vi toàn quốc; xây dựng gói dịch vụ cơ bản cho phòng chống một số bệnh ung thư, tim mạch, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính và hen phế quản.

d) Chỉ đạo, hướng dẫn và hỗ trợ triển khai các hoạt động

- Tuyên tỉnh, huyện hỗ trợ, kiểm tra, giám sát hoạt động dự phòng, phát hiện sớm, điều trị, quản lý và hỗ trợ tự quản lý bệnh không lây nhiễm tại Trạm Y tế xã và cộng đồng theo quy định.

- Triển khai mô hình thí điểm về dự phòng, phát hiện, quản lý lồng ghép bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng (dựa vào mạng lưới y tế dự phòng và y tế cơ sở) tại một số tỉnh/thành phố.

- Tổ chức các hội nghị, hội thảo để chia sẻ kinh nghiệm, phổ biến, hướng dẫn các chính sách phát triển hệ thống; tổng kết đánh giá các mô hình; xây dựng kế hoạch và sơ kết, tổng kết đánh giá kết quả triển khai thực hiện theo lĩnh vực.

3. Xây dựng hệ thống thông tin, giám sát quốc gia về bệnh không lây nhiễm

a) Xây dựng và áp dụng phần mềm quản lý bệnh nhân tại Trạm Y tế xã, kết nối với tuyến trên bảo đảm bệnh nhân được quản lý, theo dõi suốt quá trình bệnh.

b) Phát triển hệ thống quản lý thông tin, giám sát bệnh không lây nhiễm và yếu tố nguy cơ:

- Xây dựng hướng dẫn giám sát bệnh không lây nhiễm; thiết lập các đầu mối giám sát bệnh không lây nhiễm từ Trung ương đến địa phương.

- Cập nhật và hoàn thiện bộ chỉ số quốc gia về giám sát bệnh không lây nhiễm; bộ công cụ và quy trình giám sát yếu tố nguy cơ (STEPwise); bộ công cụ giám sát tử vong tại cộng đồng dựa vào thống kê tử vong của Trạm Y tế xã; bộ công cụ đánh giá năng lực đáp ứng hoạt động phòng chống bệnh không lây nhiễm của hệ thống y tế.

- Ban hành bộ biểu mẫu thống kê báo cáo định kỳ áp dụng cho mạng lưới y tế từ Trung ương đến tuyến xã; xây dựng phần mềm thống kê, báo cáo bệnh không lây nhiễm.

- Tổ chức đào tạo, tập huấn về giám sát bệnh không lây nhiễm cho cán bộ y tế thuộc hệ dự phòng và điều trị các tuyến từ Trung ương tới địa phương, bao gồm tập huấn về thống kê báo cáo thường quy, ghi nhận tử vong theo ICD10 và ghi nhận ung thư.

- Tổ chức một cuộc điều tra quốc gia yếu tố nguy cơ bệnh không lây nhiễm (STEPS) vào năm 2020; một cuộc điều tra sức khỏe học sinh (GSHS) vào năm 2018. Thực hiện các điều tra nghiên cứu chuyên biệt về rượu bia, dinh dưỡng, thực phẩm, tiêu thụ muối; điều tra, nghiên cứu chuyên sâu trong lĩnh vực tim mạch, đái tháo đường, bệnh phổi mạn tính, ung thư; nghiên cứu về mô hình quản lý bệnh ở cộng đồng và tại các trường học, cơ quan, xí nghiệp.

- Triển khai giám sát tử vong do bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng trên cơ sở thu thập thông tin từ hệ thống thống kê tử vong tại Trạm Y tế xã. Trong giai đoạn đầu, hoàn thiện bộ công cụ, biểu mẫu, nâng cao năng lực cho cán bộ y tế xã và tiến hành triển khai thí điểm tại một số tỉnh và vùng.

- Kiểm tra, giám sát tăng cường chất lượng số liệu của các Trung tâm ghi nhận ung thư. Định kỳ thu thập các thông tin về mắc và tử vong do bệnh không lây nhiễm từ hệ thống báo cáo thống kê bệnh viện.

- Định kỳ khảo sát đánh giá năng lực đáp ứng của hệ thống y tế đối với bệnh không lây nhiễm áp dụng bộ công cụ của WHO (năm 2016 và 2020).

- Xây dựng cơ sở dữ liệu để thu thập, lưu giữ và quản lý các thông tin, số liệu; xây dựng trang web, chuyên trang trên tạp chí chuyên ngành để phổ biến trao đổi các thông tin, hoạt động; định kỳ công bố các ấn phẩm thống kê, số liệu về yếu tố nguy cơ và bệnh không lây nhiễm.

4. Tăng cường công tác truyền thông, huy động nguồn lực và hợp tác quốc tế trong phòng, chống bệnh không lây nhiễm

a) Thông tin, giáo dục, truyền thông

- Đẩy mạnh công tác truyền thông vận động chính sách để nâng cao trách nhiệm của các cấp chính quyền, các Bộ, ban, ngành, đoàn thể trong việc xây dựng và thực thi cơ chế chính sách, tạo nguồn lực bền vững để phòng chống bệnh không lây nhiễm và nâng cao sức khỏe người dân.

- Sử dụng hiệu quả mạng lưới thông tin truyền thông từ Trung ương tới địa phương để tuyên truyền, hướng dẫn, khuyến cáo người dân về phòng, chống bệnh không lây nhiễm.

b) Hợp tác quốc tế

- Chủ động tích cực hợp tác với các quốc gia, các viện, trường và các hiệp hội trong khu vực và trên thế giới trong nghiên cứu, đào tạo để phát triển và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực phục vụ cho công tác phòng, chống bệnh không lây nhiễm.

- Tăng cường hợp tác toàn diện với Tổ chức Y tế thế giới và các cơ quan, tổ chức quốc tế và trong nước khác để hỗ trợ, thúc đẩy triển khai thực hiện dự án; lồng ghép các dự án hợp tác quốc tế với hoạt động của dự án nhằm thực hiện được các mục tiêu của Chiến lược quốc gia.

c) Đảm bảo nguồn lực từ ngân sách Nhà nước ở mức tối đa; hợp tác và huy động sự đóng góp của các cơ quan, doanh nghiệp, tổ chức phi chính phủ trong, ngoài nước và các tổ chức quốc tế cho thực hiện Dự án.

V. KINH PHÍ THỰC HIỆN DỰ ÁN

Nguồn kinh phí triển khai Dự án bao gồm:

1. Nguồn ngân sách Nhà nước, trong đó có kinh phí của Chương trình mục tiêu Y tế - Dân số giai đoạn 2016-2020 của Bộ Y tế;

2. Nguồn huy động cộng đồng, tổ chức trong nước;

3. Nguồn kinh phí hỗ trợ của các tổ chức quốc tế;

4. Các nguồn kinh phí hợp pháp khác.

VI. TỔ CHỨC THỰC HIỆN DỰ ÁN

1. Tuyến Trung ương

a) Cục Y tế dự phòng

- Là cơ quan thường trực chịu trách nhiệm điều phối, quản lý việc tổ chức thực hiện Dự án.

- Chủ trì, phối hợp xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật, chính sách, quy định, tài liệu hướng dẫn chuyên môn về phòng, chống bệnh không lây nhiễm trong lĩnh vực y tế dự phòng.

- Chỉ đạo, tổ chức thực hiện các hoạt động nâng cao năng lực, phát triển mạng lưới trong lĩnh vực phòng, chống bệnh không lây nhiễm cho hệ thống y tế dự phòng.

- Chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra giám sát và tổ chức triển khai các hoạt động phòng, chống yếu tố nguy cơ; dự phòng và kiểm soát bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng.

- Xây dựng kế hoạch, chỉ đạo, hướng dẫn và tổ chức triển khai các hoạt động giám sát bệnh không lây nhiễm và yếu tố nguy cơ.

b) Cục Quản lý khám, chữa bệnh

- Chủ trì, phối hợp xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật, chính sách, quy định, tài liệu hướng dẫn chuyên môn về phòng, chống bệnh không lây nhiễm trong lĩnh vực khám, chữa bệnh.

- Chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra giám sát và tổ chức triển khai các hoạt động phát triển mạng lưới, nâng cao năng lực chẩn đoán, điều trị, phòng, chống bệnh không lây nhiễm trong lĩnh vực khám, chữa bệnh theo phân tuyến kỹ thuật.

- Tổ chức thu thập, quản lý thông tin bệnh không lây nhiễm tại các cơ sở khám chữa bệnh.

c) Vụ Kế hoạch-Tài chính

Chủ trì hướng dẫn cơ chế quản lý kinh phí của dự án; bố trí nguồn lực thực hiện dự án từ ngân sách Nhà nước, nguồn Chương trình mục tiêu y tế - dân số giai đoạn 2016-2020 và các nguồn hợp pháp khác bảo đảm thực hiện mục tiêu của dự án đã được phê duyệt. Chủ động tham mưu cho lãnh đạo Bộ về tạo nguồn, sử dụng các nguồn lực từ ngân sách Nhà nước, các tổ chức trong và ngoài nước cho công tác phòng chống bệnh không lây nhiễm

d) Vụ Bảo hiểm y tế

Chủ trì, phối hợp rà soát, xây dựng, bổ sung, hoàn thiện các văn bản quy phạm pháp luật, chính sách, quy định về bảo hiểm y tế trong lĩnh vực phòng, chống bệnh không lây nhiễm.

đ) Cục Quản lý môi trường y tế

Tổ chức thực hiện Dự án theo lĩnh vực phân công; chỉ đạo, hướng dẫn, triển khai lồng ghép khám phát hiện sớm và quản lý bệnh không lây nhiễm trong các hoạt động khám, quản lý sức khỏe cho người lao động tại các cơ quan, xí nghiệp.

e) Các bệnh viện: Bạch Mai, K, Nội tiết Trung ương

- Tổ chức thực hiện các chương trình, hoạt động theo lĩnh vực phụ trách: phòng chống bệnh tim mạch; phòng chống bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính và hen phế quản; phòng chống bệnh ung thư; phòng chống bệnh đái tháo đường;

- Căn cứ nội dung của Dự án này để lập kế hoạch hàng năm để triển khai các hoạt động theo lĩnh vực phụ trách thuộc Chương trình mục tiêu y tế-dân số giai đoạn 2016-2020

- Xây dựng các tài liệu hướng dẫn chuyên môn, đào tạo tập huấn nâng cao năng lực chẩn đoán, điều trị chuyên ngành tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh theo phân tuyến kỹ thuật.

- Phối hợp chỉ đạo, kiểm tra giám sát, đào tạo tập huấn, hỗ trợ chuyên môn kỹ thuật cho tuyến y tế cơ sở trong khám phát hiện, điều trị, quản lý bệnh không lây nhiễm theo quy định.

g) Các Viện chuyên ngành, Viện Vệ sinh dịch tễ/Pasteur

- Tổ chức thực hiện hoạt động của Dự án theo lĩnh vực được phân công.

- Chỉ đạo tuyên, đào tạo tập huấn nâng cao năng lực cho tuyến dưới và tổ chức triển khai các hoạt động phòng chống bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng.

- Nghiên cứu khoa học và hợp tác quốc tế về lĩnh vực phòng chống bệnh không lây nhiễm.

- Tham gia các hoạt động giám sát bệnh không lây nhiễm và yếu tố nguy cơ theo lĩnh vực được phân công.

h) Các vụ, cục và đơn vị liên quan

Tổ chức thực hiện dự án trong lĩnh vực phụ trách.

2. Các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

a) Sở Y tế

Chỉ đạo các đơn vị y tế trong tỉnh triển khai các hoạt động trong lĩnh vực được phân công

b) Trung tâm Y tế dự phòng tỉnh

- Là đơn vị thường trực giúp Sở Y tế điều phối trong tổ chức thực hiện Dự án tại tỉnh, thành phố.

- Chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra giám sát và tổ chức triển khai các hoạt động phòng, chống yếu tố nguy cơ, dự phòng và kiểm soát bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng theo quy định.

- Đầu mối xây dựng kế hoạch, chỉ đạo, hướng dẫn và triển khai các hoạt động thống kê báo cáo, giám sát bệnh không lây nhiễm và yếu tố nguy cơ.

- Cung cấp các dịch vụ phòng, chống bệnh không lây nhiễm theo quy định.

c) Các bệnh viện đa khoa/chuyên khoa tuyến tỉnh

- Tổ chức thực hiện các hoạt động dự án theo phân công, tổ chức hoạt động khám, chữa bệnh theo phân tuyến kỹ thuật đối với bệnh không lây nhiễm.

- Phối hợp chỉ đạo, kiểm tra giám sát, đào tạo tập huấn, hỗ trợ chuyên môn kỹ thuật cho tuyến y tế cơ sở trong khám phát hiện, điều trị, quản lý bệnh không lây nhiễm tại tỉnh, thành phố theo quy định.

- Quản lý thông tin, thống kê báo cáo số liệu bệnh không lây nhiễm tại bệnh viện theo quy định.

d) Trung tâm Y tế huyện

- Đầu mối tổ chức thực hiện Dự án tại huyện.

- Hướng dẫn, kiểm tra giám sát và tổ chức triển khai các hoạt động phòng, chống yếu tố nguy cơ, dự phòng và kiểm soát bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng theo quy định.

- Cung cấp các dịch vụ phòng, chống bệnh không lây nhiễm.

- Thực hiện thống kê, báo cáo, giám sát bệnh không lây nhiễm theo quy định.

đ) Bệnh viện huyện

- Tổ chức triển khai các hoạt động phát hiện, chẩn đoán, điều trị bệnh không lây nhiễm; kiểm tra, giám sát, hướng dẫn chuyên môn cho tuyến xã trong lĩnh vực phụ trách.

- Thực hiện thống kê báo cáo theo quy định

e) Trạm Y tế xã

- Tổ chức thực hiện các hoạt động truyền thông giáo dục sức khỏe, dự phòng bệnh không lây nhiễm tại địa bàn xã.

- Tổ chức quản lý điều trị một số bệnh không lây nhiễm tại Trạm Y tế xã theo quy định.

- Thực hiện thống kê báo cáo, giám sát nguyên nhân tử vong do bệnh không lây nhiễm tại cộng đồng theo quy định.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký ban hành.

Điều 3. Các ông, bà: Chánh Văn phòng Bộ, Chánh Thanh tra Bộ, Cục trưởng Cục Y tế dự phòng, Vụ trưởng, Tổng Cục trưởng, Cục trưởng thuộc Bộ Y tế; Thủ trưởng các đơn vị trực thuộc Bộ Y tế; Giám đốc Sở Y tế; Thủ trưởng các cơ quan, đơn vị có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Như Điều 3;
- Bộ trưởng Nguyễn Thị Kim Tiến (để báo cáo);
- Các Thứ trưởng;
- Công TTĐT Bộ Y tế;
- Lưu: VT, DP.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Thanh Long